

Det idrottspolitiska policydokumentet

1 Inledning

2 Alltför många studerande motionerar inte tillräckligt med tanke på sin hälsa – närmare
3 bestämt 70 procent av studerandena. Det här har en direkt inverkan inte bara på
4 studerandenas hälsa, men också på statsekonomin nu och i framtiden. Genom att få
5 studerande att motionera mer kan vi förebygga många olika slags sjukdomar och förbättra
6 studerandenas framtida arbetsförmåga. För att det ska vara möjligt att öka motionen bland
7 studerandena måste man satsa på detta inom beslutsfattandet och verksamheten på såväl
8 kommunal som på statlig och internationell nivå. Därför är det viktigt att vi på
9 Studerandenas Idrottsförbund har idrottspolitiska mål för vårt påverkansarbete.

10

11 Det här idrottspolitiska policydokumentet tar ställning till olika delområden inom idrotten
12 på ett omfattande sätt, såsom idrottens finansiering, jämlikhet och tillgänglighet inom
13 idrotten samt stöd för studerandenas motionsmöjligheter och vardagsaktivitet. Tillsammans
14 med de övriga styrande dokumenten utgör målen i det här policydokumentet riktlinjer för
15 förbundets verksamhet. Policydokumentet har byggts upp för att stöda drömmen i vår nya
16 strategi: *studerandena rör på sig tillräckligt för sin hälsa och sitt välbefinnande.*

17

18 Förutom personalen på Studerandenas Idrottsförbunds kansli har också förbundets
19 medlemsföreningar (studerande- och studentkårer, högskolornas idrottsväsenden), Finlands
20 Olympiska Kommitté och OLL:s alumner från statens idrottsråd deltagit i att utarbeta det
21 idrottspolitiska policydokumentet. I början av uppdateringsarbetet gick vi igenom hur det
22 föregående policydokumentets mål hade framskridit och hur de behövde uppdateras. I det
23 här skedet inkluderades hela kansliet genom en workshop i att fundera på idrottspolitiska
24 mål och teman för uppdateringen av policydokumentet. Vi kartlade också teman som

25 Olympiska kommittén och OLL-alumnerna från statens idrottsråd tyckte att
26 policydokumentet borde ta ställning till. På basis av dessa började vi utarbeta våra
27 uppdaterade mål. Vi genomförde en enkät för alla medlemsorganisationer beträffande
28 uppdateringen. Vi fick gott om svar på enkäten: 16 stycken. På basis av svaren granskade vi
29 målen vi ställt upp och skapade dokumentets struktur. Före den egentliga remissrundan gav
30 vi också våra medlemsorganisationer möjligheten att kommentera arbetet i juni.
31
32 Det här policydokumentet är i kraft fram till 2026.

33 **1. Högskolan i rörelse skapar grunden för studerandenas** 34 **fysiska aktivitet**

35 Cirka en tredjedel av högskolestuderandena rör på sig tillräckligt ur hälsoperspektiv (OLL-
36 Otus 2018). Dessutom sitter studerande totalt i över tio timmar varje dag (SHVS 2016).
37 Vårt mål är att varje finländsk högskola – yrkeshögskolorna och universiteten – ska
38 förvandlas till en studie- och arbetsmiljö som på ett systematiskt och långsiktigt sätt stöder
39 sina studerandes och hela högskolegemenskapens vardagsmotion och fysiska aktivitet;
40 Högskolor i rörelse. Det är motiverat att tro att detta skulle leda till att studerandenas
41 välbefinnande ökar, överdrivet dagligt sittande minskar, och andelen som rör på sig
42 tillräckligt ur hälsoperspektiv ökar.

43

44 I det här avsnittet närmar vi oss Högskolan i rörelse-verksamheten på ett heltäckande sätt.
45 En Högskola i rörelse har ett fungerande och mångsidigt utbud av högskoleidrott
46 och -motion, och dessutom bygger hela den omgivande högskolemiljön och
47 högskolegemenskapens verksamhetskultur på att stöda fysisk aktivitet i vardagen.
48 Dessutom innehåller en helhetsbetonad Högskola i rörelse olika typer av
49 tävlingsverksamhet till exempel inom studerandenas idrottssällskap, gillen och
50 ämnesföreningar. Studerandenas FM, EM och VM och World University Championships
51 (f.d. Universiader) samt sådant som stöder studerande idrottares dubbelkarriär utgör sina
52 egna teman inom Högskolan i rörelse.

53

54 Högskolan i rörelse kan inte uppstå utan samhällets stöd. Samhället ska stöda uppkomsten
55 av en aktiv högskolemiljö och förhållanden som stöder fysisk aktivitet genom informations-,
56 resurs- och normstyrning (författningar, lagar, förordningar, finansiering, rekommendationer

57

58 och anvisningar). Om Finland inte tar hand om förutsättningarna för Högskolan i rörelse kan
59 verksamheten inte utvecklas och etableras till en naturlig del av de finländska högskolornas
60 vardag.

61

62 Coronaviruspandemin var en stor chock också för den finländska högskoleidrotten. Den
63 kan dock ändå ha haft en positiv inverkan på högskolornas idrottstjänsters tillgänglighet.
64 När man blev tvungen att stänga så gott som alla traditionella idrottstjänster för en lång tid
65 utvecklade studerandeidrotten snabbt många olika slags ersättande online- och livestream-
66 timmar till exempel för gruppmotionen som kommer att bli kvar som en del av det
67 permanenta serviceutbudet.

68 De här tjänsterna har varit populära, och de verkar ha nått många nya användare som inte
69 lockas av att motionera i grupp i samma rum. Kanske det inte lönar sig för oss att i
70 framtiden endast fundera på vilken roll e-idrott kan ha inom högskoleidrotten, utan i stället
71 utvidga begreppet till att omfatta e-idrott och dess möjligheter för utvecklingen av
72 högskoleidrottens servicehelhet.

73

74 **Högskoleidrott och dess förutsättningar**

75 Högskolornas traditionella idrottstjänster, till exempel olika slags gruppmotion och
76 gymverksamhet, utgör kärnan för Högskolan i rörelse. Om vi vill få med hela
77 högskolegemenskapen bör åtgärderna för fysisk aktivitet sträckas till hela högskolemiljön.
78 Lösningar i studiemiljön som verkligen har låg tröskel leder till fysisk aktivitet i vardagen och
79 den bästa formen av vardagsmotion nästan utan att man ens märker det. När högskolorna
80 till exempel gör det lätt och naturligt att byta arbetsställning i högskolans föreläsningssalar
81 och andra studieutrymmen är det sannolikt att studerandena använder de här
82 möjligheterna.

83

84 Förutom idrottstjänsterna och andra förhållanden som ökar den fysiska aktiviteten i
85 högskolemiljön kommer vi nedan också att ställa upp idrottspolitiska mål beträffande
86 tävlingsverksamhet samt dubbelkarriärer som gör det möjligt att kombinera studier och
87 idrott.

88

89 **Högskolornas traditionella idrottstjänster:**

- 90 ● Att ordna högskoleidrott är en av högskolornas lagstadgade uppgifter, och
91 högskolorna stöder dess genomförande i enlighet med rekommendationerna för
92 högskoleidrotten.
- 93 ● Högskolornas idrottstjänster kan användas över högskolegränserna.
- 94 ● För studerande som rör på sig mindre erbjuds avgiftsfri motionsrådgivning, och inom
95 idrottstjänsterna fäster man särskild uppmärksamhet vid att öka deras fysiska
96 aktivitet.
- 97 ● Högskoleidrotten stöder studerandenas gemenskapskänsla.
- 98 ● Högskolorna och högskoleidrotten stöder studerandeorganisationernas och
99 studerandenas idrottssällskaps idrottsverksamhetsförutsättningar och utvecklingen
100 av dessa.
- 101 ● Idrottstjänsterna beaktas i nationella studerandeenkäter som påverkar högskolornas
102 finansiering (AVOP och Kandidatrespons).
- 103 ● Högskoleidrotten samt studerande- och studentkårerna får projektstöd från
104 undervisnings- och kulturministeriet samt från social- och hälsovårdsministeriet för
105 att utveckla högskoleidrotten.
- 106 ● Möten över kulturgränserna möjliggörs också med hjälp av högskoleidrottens
107 tjänster.

108

- 109 ● E-idrottstjänster (till exempel online-/livestream-gruppmotion och
110 motionsrådgivning på distans) utvecklas också efter coronatiden till en del av
111 högskoleidrottens grundläggande verksamhet.

112

113 **Främjande av fysisk aktivitet i hela högskolemiljön:**

- 114 ● Skolan i rörelse-programmets verksamhet blir en officiell del av alla
115 utbildningsnivåers verksamhetspraxis. Varje högskola börjar verkställa Högskolan i
116 rörelse-verksamheten, som stämmer överens med Skolan/Studier i rörelse-
117 programmet.
- 118 ● Hela högskolegemenskapen i varje högskola inkluderas i genomförandet av
119 Högskolan i rörelse-verksamheten. Dessutom genomför varje högskola en
120 utvärdering av nuläget och uppdaterar sin verksamhet regelbundet på basis av den.
- 121 ● Högskolorna gör det möjligt att tillgodoräkna idrott.
- 122 ● Man satsar på att ta pauser från sittandet både på strukturell nivå och genom att
123 informera hela högskolegemenskapen.
- 124 ● Högskolorna erbjuder sporrar som uppmuntrar till fysisk aktivitet, och den fysiska
125 aktiviteten stöds också med teknologiska lösningar (podcasts och ljudböcker som
126 stöd för undervisningen) och med redskap som lånas ut.
- 127 ● Man forskar regelbundet i studerandenas motionsvanor med stöd av staten (till
128 exempel genom THL:s och SHVS Högskolestuderandes hälsoundersökning (KOTT)).
- 129 ● OLL fördjupar samarbetet med det europeiska nätverket för högskolornas
130 idrottsväsenden ENAS (European Network of Academic Sport Services) till exempel
131 inom EU-motionspåverkan i och att sprida de bästa lösningarna inom högskoleidrott.
132 Dessutom hämtar man bra lösningar inom högskoleidrotten från utlandet till Finland.

133

- 134 ● Hälsomotion och idrott som hobbyverksamhet ses som den viktigaste delen av
135 högskolornas idrottstjänster både i Europa och ute i världen, och man fäster även
136 uppmärksamhet vid att främja detta inom idrottens takorganisationer EUSA och
137 FISU.

138

139 **Tävlingsverksamhet och stöd för studerande idrottares dubbelkarriär:**

- 140 ● European University Championships (EUC) och European Universities Games (EUG),
141 som koordineras av EUSA, ordnas så att individuella grenar såsom golf, bordtennis,
142 tennis, badminton, judo, taekwondo, karate, klättring, bridge och schack ordnas som
143 individuella tävlingar i stället för lagtävlingar, som man gjort hittills. Individuella
144 tävlingar gör det möjligt att delta också från högskolor som inte kan skicka fler
145 deltagare.
- 146 ● Högskolorna har tillräckligt med flexibla studiemöjligheter för att det ska vara möjligt
147 att kombinera idrott och studier. Högskolorna förbinder sig till Finlands olympiska
148 kommittés kriterier för dubbelkarriärer.
- 149 ● OLL främjar finländska studerandes deltagande och en ökning i deltagarantalet i
150 SELL-tävlingarna, som koordineras av studerande- och högskoleidrottsorganisationer
151 i Finland, Estland, Lettland och Litauen. OLL avstår från SELL-tävlingssamarbetet om
152 nivågränser införs i tävlingarna.
- 153 ● Studerandenas VM och World University Championships (f.d. Universiader) som
154 koordineras av FISU samt tävlingarna som koordineras av EUSA ordnas i länder som
155 respekterar de mänskliga rättigheterna och där det allmänna säkerhetsläget är
156 stabilt.

157 **Studerandenas fysiska aktivitet, hälsa och välbefinnande**

158 Studerandenas fysiska aktivitet, hälsa och välbefinnande är högskoleidrottens viktigaste
159 resultatmål. Man kan säga att Högskolan i rörelse misslyckas om den inte har en positiv
160 inverkan på studerandenas fysiska aktivitet, hälsa och välbefinnande.

161

162 Medan vi ovan främst granskat de idrottspolitiska målen ur högskolemiljöns perspektiv,
163 kommer vi nu att i synnerhet ställa upp idrottspolitiska mål ur studerandens synvinkel. Då
164 är det naturligt att också granska faktorer utanför den egentliga högskolemiljön, såsom
165 studerandenas hälsovårdstjänster och kommunernas cyklingsförhållanden.

166

- 167 ● Teknologin och spelutvecklingen stöder studerandenas motivation att motionera och
168 deras fysiska aktivitet.
- 169 ● I närheten av varje högskola och bostadsområden för studerande finns mångsidiga
170 möjligheter för näridrott, såsom moderna utegym och spelplaner.
- 171 ● Studerandena och läroanstalterna inkluderas i hög grad i planeringen av
172 kommunernas och andra aktörers idrottsplatser som ligger i studerandenas
173 livsmiljöer.
- 174 ● Studerandena är allt medvetnare om möjligheter till näridrott i närheten av sina
175 campus och bostäder.
- 176 ● Varje studieort ska ha ett stadscykelssystem och/eller campuscykelssystem som är
177 avgiftsfritt för användarna eller har en förmånlig prisnivå.
- 178 ● Varje studieort har en plan för att främja promenerande och cyklande. När man
179 bygger cykelvägnät som betjänar studerande ska man särskilt beakta förbindelserna
180 mellan studerandenas bostadsområden, tjänster och läroanstalter.

181

- 182 ● Finland satsar på promenerandets och cyklingens kvalitet och trygghet på lång sikt
183 och med stöd av forskning. Till exempel cyklingsförhållandena hålls i skick även
184 vintertid, och på campus finns cykelställningar som gör det möjligt att låsa fast
185 ramen.
- 186 ● Behoven för cyklingens stödåtgärder kartläggs regelbundet i högskolorna och de är
187 lättillgängliga.
- 188 ● Beslut som gäller byggandet av idrottsplatser och högskoleidrotten baseras alltid på
189 forskningsdata och de beaktar till exempel rekommendationerna för
190 högskoleidrotten.
- 191 ● När turer i idrottslokaler delas ut till studerande ska man trygga lika rättighet att
192 använda tjänsterna som andra grupper har.
- 193 ● Idrottens servicekedja blir en del av samarbetet mellan hälsovården och
194 kommunerna som fastställs i lag, och alla högskolestuderande har tillgång till den på
195 alla studieorter.
- 196 ● Alla högskolestuderande har likadana hälsovårdstjänster och -servicekedjor inom
197 SHVS som genom sin verksamhet också stöder studerandenas motion och fysiska
198 aktivitet genom både forskning och olika projekt.

199 **2. Tillgängligheten och jämlikheten ska synas överallt i**
200 **idrottsvärlden**

201 Motion och fysisk aktivitet stöder gemenskapen i högskolorna. Därför ska vi avveckla alla
202 trösklar för motion och ge alla en jämlik möjlighet att röra på sig. För att vi ska uppnå detta
203 behövs resurser och medvetna satsningar på att öka jämlikheten och tillgängligheten på alla
204 nivåer inom motionen.

205

206 Gemenskap och ansvar är Studerandenas Idrottsförbunds värderingar. Därför vill vi främja
207 jämlikheten och tillgängligheten överallt inom idrotten. Vi anser att högskoleidrotten kan
208 fungera som vägvisare i detta.

209

210 I det här avsnittet tar vi ställning till tillgänglighets- och jämlikhetsteman överallt inom
211 idrotten, och i synnerhet inom högskoleidrotten. I målen beaktas idrottens olika sidor:
212 administrationen, att ordna idrott, och idrott som hobbyverksamhet. Dessutom tar de
213 idrottspolitiska målen ställning till allt från idrott på lokal nivå till internationell verksamhet.

214

215 **Tillgänglighet och jämlikhet inom idrotten:**

- 216 ● Inom högskoleidrotten beaktas specialgruppers behov systematiskt och på flera
217 grunder, till exempel hur olika utgångspunkter påverkar individens motionsvanor
218 samt ensamheten som upplevs av studerande som rör på sig mindre.
- 219 ● Idrotten som ordnas av studerandeorganisationer och -aktörer är tillgänglig.
- 220 ● Högskolornas idrottslokaler och -tjänster är tillgängliga på ett heltäckande sätt.
- 221 ● Ingen slags diskriminering förekommer inom motions- och idrottsverksamheten
222 varken i högskolorna eller i resten av samhället.

- 223 ● Underrepresenterade grupper har lika möjligheter att avancera och påverka på alla
224 nivåer av organiserad motion och idrott.
- 225 ● I all sin verksamhet, även på internationell nivå, främjar OLL också studerandenas
226 ställning samt jämlikheten och likabehandlingen mellan olika generationer och kön.
227 Dessutom främjar OLL en diskussionsbaserad och öppen förvaltningskultur samt
228 principerna för fair play.
- 229 ● Idrottsgemenskaper samt deras lokaler och verksamhet ska vara öppna för alla,
230 oberoende av sexuell läggning eller könsidentitet. Trygghet och frånvaro av multipel
231 diskriminering ska garanteras.
- 232
- 233

234 **3. De olika sidorna av idrottens finansiering bör beaktas**

235 Under de senaste åren har det talats mycket om att tipsmedlen kommer att minska och om
236 framtiden gällande idrottens finansiering. Dessutom påverkas all verksamhet av pandemin
237 som började 2020. Deras samverkan försätter idrottens finansiering i en ännu mer sårbar
238 ställning. Därför har vi reserverat ett separat avsnitt i policydokumentet för idrottens
239 finansiering.

240

241 Idrotten har en stor betydelse för samhället. Den förebygger många sjukdomar och tryggar
242 studerandenas framtida arbetsförmåga. Samtidigt som man med hjälp av idrotten främjar
243 fysiskt välbefinnande har den också en positiv inverkan på det psykiska välbefinnandet och
244 sociala relationer. Genom att rikta pengar till idrotten uppnår man inbesparingar i samhället.
245 Forskning har visat att otillräcklig fysisk aktivitet årligen kostar samhället 595 miljoner euro
246 i direkta kostnader. De indirekta kostnaderna beräknas vara till och med 3,2–7,5 miljarder
247 euro per år. Med hjälp av motion skulle vi kunna förebygga upp till 5–10 procent av
248 utslagning bland ungdomar, vilket skulle leda till inbesparingar om 70–140 miljoner euro för
249 samhället. (UKK-institutet 2018.) Idrottsfinansieringens framtid bör tryggas så att aktörer
250 inom idrottssektorn kan fortsätta sitt arbete för att främja motion.

251

252 När man talar om idrottens finansiering bör man också komma ihåg situationens andra sida.
253 Förutom statens finansiering täcks kostnader också med medlems-, tur- och timavgifter.
254 Därför kommer vi att ta ställning till dessa ut studerandens perspektiv i följande avsnitt.

255

256 **Finansiering av idrotten**

257 År 2020 reserverade staten 166 miljoner euro för idrott. Det finns dock inga garantier att
258 finansieringen kommer att hållas på samma nivå i framtiden. Därför utför vi

259 påverkansarbete för att trygga idrottens allmänna finansiering och projektfinansiering.

260

- 261 ● Högskoleidrottens betydelse för samhället erkänns och staten finansierar
- 262 verksamhet som stöder och utvecklar den bland annat genom undervisnings- och
- 263 kulturministeriets projektfinansiering för idrotten samt genom Skolan i rörelse-
- 264 programmet.
- 265 ● Idrottens statliga finansiering tryggas på minst 2020 års nivå.
- 266 ● EU stöder fortsättningsvis samarbetsprojekt och nätverksverksamhet mellan
- 267 högskolornas idrottsväsenden.

268

269 Studerandens ekonomi

270 Det finns sätt att röra på sig och syssla med idrott som är gratis, men många idrottstjänster,
271 -hobbyer och -lokaler är avgiftsbelagda för studerande. Många studerande har en låg
272 inkomstnivå, och största delen av de månatliga inkomsterna går till att leva: mat, boende
273 och räkningar. Därför har många studerande inte pengar kvar till att motionera, fastän alla
274 borde ha jämlika möjligheter att syssla med idrott. På Studerandenas Idrottsförbund har vi
275 ställt upp mål för en ekonomiskt tillgängligare studerandeidrott.

276

- 277 ● Högskoleidrottens tjänster har alltid studerandevänliga priser.
- 278 ● Kommunernas idrottstjänster och idrottssällskapens avgifter beaktar studerandenas
- 279 inkomstnivå.
- 280 ● Högskolorna erbjuder ekonomiskt stöd för sina studerande som deltar i till exempel
- 281 Studerandenas FM, SELL-tävlingarna eller tävlingar eller evenemang som ordnas av
- 282 EUSA eller FISU.